

LATVIJAS REPUBLIKA
RUNDĀLES NOVADS
RUNDĀLES NOVADA DOME

Reģ. Nr. 90009112819, Pilsrundāle 1, Pilsrundālē, Rundāles pagastā, Rundāles novadā, LV 3921,
Tālr. 63962298, fakss 63962533, e-pasts: dome@rundale.lv

LĒMUMS

Rundāles pagastā, Rundāles novadā

12.08.2019

(prot.Nr.8,1.p.)

1. Par Rundāles novada pašvaldības iedzīvotāju viedokli saistībā ar sabiedriskai apspriešanai izvirzāmo teritoriālā iedalījuma modeli.

[1] Par Rundāles novada iedzīvotāju aptaujas organizēšanu

Saeima 2019. gada 21. martā, ņemot vērā nepieciešamību turpināt administratīvi teritoriālo reformu (turpmāk – ATR), nolēmusi turpināt 1998. gadā iesākto teritoriālo reformu un līdz 2021. gadam izveidot ekonomiski attīstīties spējīgas administratīvās teritorijas ar vietējām pašvaldībām, kas spēj nodrošināt tām likumos noteikto autonomo funkciju izpildi salīdzināmā kvalitātē un pieejamībā un sniedz iedzīvotājiem kvalitatīvus pakalpojumus par samērīgām izmaksām.

2019. gada 21. marta Saeimas paziņojumā norādīts, ka Ministru kabinets pēc konceptuālā ziņojuma sagatavošanas par administratīvi teritoriālo iedalījumu un konsultācijām ar pašvaldībām saskaņā ar Eiropas vietējo pašvaldību hartas 5. pantu izstrādā un līdz 2019. gada 1. decembrim iesniedz Saeimai atbilstoši Saeimas lēmumā norādītajiem punktiem sagatavotu likumprojektu. Arī vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs intervijās vairākkārt ir norādījis, ka, veicot ATR, tiks ņemts vērā ATR skarto novadu iedzīvotāju viedoklis un attieksme pret gaidāmo reformu.

Saeima 1996. gada 22. februārī pieņēma likumu “Par 1985. gada 15. oktobra Eiropas vietējo pašvaldību hartu”, ar ko apstiprināta un pieņemta 1985. gada 15. oktobrī Strasbūrā parakstītā Eiropas vietējo pašvaldību harta (turpmāk – harta), kuras preambulā noteikts, ka “*Eiropas Padomes dalībvalstis, kas parakstījušas šo hartu, .. uzskatot, ka pilsoņu tiesības piedalīties valsts lietu pārvaldīšanā pieder pie demokrātijas principiem, kas kopīgi visām Eiropas Padomes dalībvalstīm ..*”. Hartas 5. pantā noteikts, ka “*Vietējās varas teritoriju robežu izmaiņas nav atļauts izdarīt bez iepriekšējas konsultēšanās ar attiecīgo vietējo varu, pēc iespējas ar referendumu palīdzību, kur tas ir likumīgi atļauts*”.

Savukārt Latvijas Republikas Satversmes 101. pants nosaka, ka “*ikvienam Latvijas pilsonim ir tiesības likumā paredzētajā veidā piedalīties valsts un pašvaldību darbībā ..*”.

Latvijas Republikas Satversmes 101. pants nostiprina ne vien personas pamattiesības vēlēties pašvaldību un no tām izrietošās tiesības piedalīties publisko lietu pārvaldīšanā ar vēlētu pašvaldību palīdzību, bet arī pašvaldības kā vēlētas pašpārvaldes institūcijas statusu kopumā (Satversmes tiesas 2008. gada 16. aprīļa lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā nr. 2007-21-01 8. punkts). Šajā pantā ietvertās tiesības piedalīties pašvaldību darbībā nedrīkst īstenot tikai formālā veidā. To īstenošanai jābūt efektīvai, jo tikai efektīva piedalīšanās atbilst

tautvaldības principam. Līdz ar to tas noteic ne tikai valsts pienākumu garantēt pilsonim tiesības piedalīties pašvaldību vēlēšanās, bet arī pienākumu radīt priekšnoteikumus tam, lai pilsonis varētu piedalīties valsts un pašvaldību darbībā (*Satversmes tiesas 2013. gada 7. novembra sprieduma lietā nr. 2012-24-03 13. punkts*).

Harta sastādīta divās valodās, proti, angļu un franču valodā. Latvijas Zinātņu akadēmijas Terminoloģijas komisija ir izteikusi viedokli, ka hartas angļu valodā sastādītajā tekstā lietotais termins "local communities" latviešu valodā būtu tulkojams ar vārdkopu "vietējās kopienas", nevis "vietējā vara" un ar to būtu saprotams strukturēts visu attiecīgās teritorijas iedzīvotāju kopums (Satversmes tiesas 2009. gada 20. janvāra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā nr. 2008-25-01 2. punkts).

No tā izriet, ka likumdevējs (Saeima) jau demokrātijas pamatnormu izstrādē ir paredzējis ievērot demokrātijas pamatprincipus, tātad ir nepieciešams noskaidrot iedzīvotāju viedokli dažādos jautājumos, kas tieši un netieši skar viņu intereses, un aktīva iedzīvotāju līdzdalība nodrošina valsts un pašvaldību darbības uzraudzību un ir garantija, ka lēmumi tiks pieņemti sabiedrības interesēs.

Likuma "Par pašvaldībām" 3. panta pirmā daļa paredz, ka vietējo pārvaldi īsteno ar pilsoņu vēlētas pārstāvniecības – domes – un tās izveidoto institūciju un iestāžu starpniecību, ievērojot valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju intereses. Tas nozīmē, ka pašvaldības deputāts ir noteiktā pašvaldības teritorijā dzīvojošo iedzīvotāju vēlēts pārstāvis. Deputātam ir pienākums pārstāvēt iedzīvotāju kopuma intereses.

Ievērojot iepriekš minēto, Rundāles novada deputāti 2019.gada 17.jūnijā organizēja sanāksmi ar Rundāles novada pašvaldības iedzīvotājiem, lai diskutētu par izstrādāto ATR, ar kuru paredzēts apvienot Bauskas, Iecavas, Vecumnieku un Rundāles novada pašvaldības. Sanāksmes laikā iedzīvotāji norādīja, ka ir nepieciešams organizēt iedzīvotāju sanāksmes, kā arī organizēt iedzīvotāju aptauju, lai Rundāles iedzīvotāji paši varētu izteikt savu viedokli par gaidāmo ATR un Rundāles novada apvienošanu ar citiem novadiem.

Ņemot vērā Rundāles novada iedzīvotāju pausto viedokli, Rundāles novada dome 2019.gada 27.jūnijā pieņēma lēmumu Nr.22 "Par Rundāles novada iedzīvotāju aptaujas organizēšanu", ar kuru laika posmā no 2019.gada 8.jūlija līdz 2019.gada 7.augustam, Rundāles novada pašvaldībā deklarētie iedzīvotāji vecumā no 18 gadiem, varēja sniegt atbildi uz jautājumu: "Vai Jūs esat par Rundāles novadu kā patstāvīgu Latvijas Republikas administratīvo teritoriju?".

2019.gada 8.augustā Rundāles novada Vēlēšanu komisija ir apkopojusi Rundāles novada pašvaldības aptaujā piedalījušos iedzīvotāju anketas, no kurām ir redzams:

Kopā iesniegtas anketas	"par"	"pret"	nederīgas
973	931	14	28

Līdz ar to Rundāles novada dome ir ievērojusi demokrātijas pamatprincipus un noskaidrojusi Rundāles novada iedzīvotāju viedokli. No iedzīvotāju veiktās aptaujas ir redzams, ka no Rundāles novada pašvaldībā deklarētajiem iedzīvotājiem, kuri ir sasnieguši 18 gadu vecumu, 32,35% ir izmantojuši savas tiesības un izteikuši savu viedokli (salīdzinot Rundāles novada iedzīvotāju aktivitāti vēlēšanās: 2017.gada 3.jūnija pašvaldību vēlēšanās – 33,21% un Eiroparlamenta vēlēšanās 2019 – 26,11%).

No Rundāles novada iedzīvotāju iesniegtajām anketām ir redzams, ka 95,68% ir nobalsojuši "PAR" Rundāles novadu kā patstāvīgu Latvijas Republikas administratīvo teritoriju.

[2] Par ATR ietekmi uz Rundāles novada pašvaldības attīstību

Rundāles novada domes deputāti kopā ar Rundāles novada pašvaldības iedzīvotājiem ir izvērtējuši ATR piedāvāto pašvaldību sadalījumu, tajā izvirzītos mērķus un tā ietekmi attiecībā uz Rundāles novada pašvaldības attīstību turpmākajos gados.

[2.1.] Teritoriālās reformas mērķu analīze saistībā ar Rundāles novada teritorijas attīstību.

1) Uzlabot valsts un pašvaldību ekonomisko izaugsmi un konkurētspēju.

Rundāles novada pašvaldība, izvērtējot ATR piedāvāto modeli, nesaredz, ka nākotnē tas varētu uzlabot Rundāles novada pašvaldības ekonomisko izaugsmi un konkurētspēju. No Rundāles novada pašvaldības izveidošanas brīža, Rundāles novada pašvaldība pati ir noteikusi tās ekonomiskās attīstības mērķus un virzienus, tos saistot ar pašvaldības attīstības un investīciju plānā noteiktajiem mērķiem. Apvienojot Rundāles novada pašvaldību ar blakus esošajiem novadiem, pastāv ļoti liels risks, ka Rundāles novada noteiktie prioritārie attīstības mērķi vairs nebūs prioritāri, kas savukārt kavēs Rundāles novada pašvaldības administratīvās teritorijas attīstību turpmākajos gados, kā tas ir plānots saskaņā ar pašvaldības attīstības plānošanas dokumentiem. Šobrīd VARAM nav izstrādāts konkrēts priekšlikums ekonomiskās izaugsmes un konkurētspējas veicināšanai, savukārt, mehāniska robežu grozīšana nav pietiekams nosacījums definētā mērķa sasniegšanai.

Rundāles novada dome uzskata, ka teritoriālās reformas kontekstā visbūtiskāk ir ievērot vietējo iedzīvotāju intereses, jo reforma būtiski ietekmēs dažādas iedzīvotāju dzīves organizācijas jomas (tai skaitā veselība, izglītība, mobilitāte, zemes resursu pārvaldība u.c.) Nosakot Rundāles novada pievienošanu novadam, kurā ir citas galvenās prioritātes un vajadzības, būtiski tiks kavēta Rundāles novada teritorijas turpmākā izaugsme, jo nevis tas attīstīs Rundāles novada Teritorijas attīstības un Investīciju plānā izvirzītos un noteiktos prioritāros mērķus, bet noteikta finansējuma summa tiks novirzīta citas teritorijas infrastruktūras uzturēšanai, it sevišķi novirzot tās Bauskas novada centra attīstībai.

Tādējādi Rundāles novadā dzīvojošo nodokļu maksātāju nauda nevis veicinās Rundāles pašvaldības teritorijas attīstību un pakalpojumu kvalitātes pieaugumu, bet gan tiks novirzīta citu pašvaldību lielo kredītsaistību dzēšanai vai mazāk attīstīto teritoriju situācijas uzlabošanai, ko jau šobrīd veic pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda maksājumu veidā.

Izvērtējot pašreizējo pašvaldību teritorijas attīstības līmeņa indeksu, tika konstatēts:

	Bauska	Rundāle	Iecava	Vecumnieki
Terit.att.indekss(vieta)	mīnus 10	plus 23	plus 2	plus 2
NIN uz 1 iedz.	81,9	160,4	64,6	65,6
IIN uz 1 iedz.	575,2	464,9	652,7	541,8
IIN pieaugums uz 1 iedz. %	112,55	120,26	113,47	113,59
Vieta	min.1	plus 7	plus 1	plus4

No minētās tabulas ir redzams, ka laika periodā no 2014.gada līdz 2017.gadam Rundāles novada pašvaldība ir attīstījies un attīstības tendence ir labāka nekā Bauskas novadā un citos novados.

2) *Nodrošināt visas valsts pārvaldes darbībā racionālu valsts budžeta līdzekļu izlietošanu.*

Rundāles novada dome vēlas norādīt, ka uz šo brīdi pašvaldība jau nodrošina valsts racionālu budžeta līdzekļu izlietošanu, līdz ar to apvienojot pašvaldības, tas faktiski neko

nemaina. Tieši pretēji, kā rāda pēdējā laika notikumi, tieši lielās pašvaldības ir rīkojušās nesaimnieciski un nav izlietojušas racionāli budžeta līdzekļus.

Ja tiek vērtētas Rundāles novada kā mazas pašvaldības administratīvās izmaksas, tad jāņem vērā tas apstāklis, ka Rundāles novada pašvaldībā nav izveidotas atsevišķas kapitālsabiedrības, kuru rīcībā būtu nodots atsevišķi pašvaldības sniegtie pakalpojumi, kā piemēram, komunālie pakalpojumi. Tā rezultātā, pašvaldības līdzekļi tiek izlietoti racionāli, neveidojot papildus amatus ar lieliem darbinieku atalgojumiem, kā tas notiek lielajās pašvaldībās.

Tāpat arī mazās pašvaldībās, darbinieki veic vairāku speciālistu pienākumus, kas savukārt pierāda, ka darbinieki ir maksimāli noslogoti un amatu skaits ir optimizēts, lai pašvaldības budžeta līdzekļi tiktu izlietoti racionāli un lietderīgi, nepasliktinot darba kvalitāti.

Analizējot novadu finansiālo situāciju, ir redzams, ka VARAM un novadu reformas pētnieku- atbalstītāju apgalvojumi par to, ka lielie novadi ir finansiāli veiksmīgāki, spējīgāki, ekonomiski labāk situēti, kā arī, ka dārgākais pakalpojums – vispārējā vidējā izglītība, mazos novados ir dārgāks un nav konkurētspējīgs, neatbilst patiesībai.

Salīdzinot Bauskas, Vecumnieku, Iecavas un Rundāles novadu finanšu pārskatus, ir redzams, ka :

1. Bauskā ir vislielākās izmaksas uz 1 skolnieku – EUR 2285,1, 2017.gadā – pieaugums par 44%, salīdzinājumā ar 2016.gadu.
2. Bauskas novadā ir vislielākās ilgtermiņu kredītsaistības uz 1 iedzīvotāju, kas vēl vairāk palielināsies pēc jaunās sporta halles būvniecības pabeigšanas,
3. Bauskas novadā ir vismazākie budžeta ieņēmumi uz 1 iedzīvotāju.
4. Bauskas novadā ir ļoti slikti īstermiņa likviditātes rādītāji (99,97 % īstermiņa saistības/apgrozāmiem līdzekļiem), jeb īstermiņa saistības un tekošie maksājumi ir pārāk lielas Bauskas novada budžetam. Bauskas novads nav izveidojis nekādu finanšu rezervi, kamēr mazie novadi, racionāli rīkojoties ar budžeta līdzekļiem, to ir spējuši izdarīt.

Novadu finanšu datu analīze rada pamatotas bažas, ka lielā Bauskas novada saistības tiks segtas par mazo novadu iekrātajiem līdzekļiem un uz lauku iedzīvotāju rēķina, kuri jau tāpat ir nostādīti nevienlīdzīgā situācijā esošā ceļu stāvokļa un valsts nevienmērīgās ekonomiskās attīstības rezultātā.

3) Izveidot vienlīdzīgu un ilgtspējīgu pašvaldību darbības sistēmu, reģionālās un nacionālās nozīmes attīstības centrus ar to lauku teritorijām sasaistot vienotā administratīvā, ekonomiskā un saimnieciskā vienībā, tādējādi radot labākus priekšnosacījumus tautsaimniecības attīstībai un pakalpojumu pieejamībai iedzīvotājiem.

Rundāles novada dome respektē to, ka Nacionālā attīstības plānā ir noteikti nacionālās un reģionālās nozīmes attīstības centri, tomēr būtu racionāli saglabāt šobrīd esošo teritoriālo iedalījumu, jo uz šo brīdi pastāvošie reģionālie centri nodrošina attīstību un tas viss ir realizējams bez pašvaldību apvienošanas vienotā administratīvajā vienībā, bet gan veicot savstarpēju sadarbību, kas uz šo brīdi arī tiek veiksmīgi realizēts. Bez tam arī spēkā esošie normatīvie akti uz šo brīdi racionāli nodala un nosaka atšķirīgas funkciju realizēšanas nosacījumus pilsētām un lauku teritorijām.

Rundāles novada dome vēlas norādīt, ka minētais mērķis ir pretrunā ar Latvijas Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas" Latvija 2030" nostādņem (https://www.pkc.gov.lv/sites/default/files/inline-files/Latvija_2030_6.pdf) 266.punktu, kas akcentē Latvijas telpiskās attīstības perspektīvas trīs galvenos aspektus:

- a) sasniedzamība un mobilitātes iespējas;
- b) apdzīvojums kā ekonomiskās attīstības, cilvēku dzīves un darba vide;
- c) nacionālo interešu telpas – unikālas specifiskas teritorijas, kas nozīmīgas visas valsts attīstībai.

Rundāles novads ar pašvaldības teritorijā esošo kultūrvēsturisko mantojumu ir unikāla teritorija, ar savām attīstības pamatnostādņēm. Šobrīd esošā teritorija ar Rundāles vārdu ir labi zināma un viegli atpazīstama, līdz ar to ar lielu potenciālu investīciju piesaistei. Ņemot vērā vienmērīgi attīstīto infrastruktūru un pakalpojumu klāstu, kā arī citus ģimenēm pieejamos resursus, pēdējo gadu laikā Rundāles novads kļūst arvien pievilcīgāks kā dzīvesvieta ģimenēm. Savukārt, iekļaujot Rundāles novada teritoriju lielākā administratīvā vienībā, tiks zaudēta vietas identitāte, līdz ar to pastāv risks, ka investīciju apjoms samazināsies, minētā teritorija būs mazāk pievilcīga kā dzīves vieta.

4) *Radīt mehānismus efektīvākai novadu pilsētu un novada pagastu pašpārvaldes darbībai, vairāk iesaistot tajā attiecīgo teritoriju iedzīvotājus.*

Rundāles novada dome uzskata, ka minētais mērķis, apvienojot vairākas pašvaldības nav realizējams, jo uz šo brīdi ir redzams, ka mazākām pašvaldībām ir ciešāka saskarsme un iedzīvotāju interešu īstenošana ar tās administratīvajā teritorijā esošajiem iedzīvotājiem. Mainot pašvaldību administratīvo teritoriju robežas, novada centrs būs attālināts no tiem iedzīvotājiem, kuri dzīvo attālākajās novada teritorijās, tādējādi netiks ievērots princips "Tuvāk iedzīvotājam".

5) *Nostiprināt pašvaldību autonomiju un kapacitāti, nodrošināt subsidiaritātes principa ievērošanu*

Rundāles novada dome vēlas norādīt, ka minētais princips saskaņā ar piedāvāto ATR modeli nav realizējams, jo apvienojot vairākus novadus, pašvaldības centrs būs attālināts no iedzīvotājiem un attiecīgās pašvaldības vara atradīsies nevis tuvāk, bet gan attālināti no iedzīvotāja, tādējādi nespējot nodrošināt efektīvu lēmumu pieņemšanu zemākā pārvaldes līmenī.

Tāpat minētais princips ir pretrunā ar Latvijas Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas "Latvija 2030" nostādņēm, 428.punktu, kas nosaka, ka cilvēki labprātāk velta laiku sabiedriskiem jautājumiem, ja savai līdzdalībai redz konkrētu rezultātu. Lēmumu pieņemšanas process iespēju robežās ir jāreformē, ievērojot subsidiaritātes principu, kas nosaka, ka ikviens lēmums jāpieņem pēc iespējas tuvāk tiem, uz kuriem tas attiecas.

6) *Nodrošināt pievilcīgu vidi investīcijām un produktīvu darbavietu radīšanai, tādējādi panākot konkurētspējīgu atalgojumu un mazinot emigrāciju*

Izvērtējot piedāvāto ATR, ir redzams, ka arī nākotnē, apvienojot Bauskas, Iecavas, Vecumnieku un Rundāles novadu, VARAM paredz iedzīvotāju skaita samazināšanos, līdz ar to iedzīvotāju skaita samazināšanās nav atkarīga no pašvaldību administratīvo teritoriju robežu maiņas un funkciju pārdales.

Tāpat Rundāles novada dome vēlas norādīt, ka apvienojot pašvaldības, ir apšaubāma minētā mērķa īstenošana attiecībā uz jaunu darba vietu radīšanu. Rundāles novada pašvaldībā noteicošais uzņēmējdarbības veids ir lauksaimniecības produkcijas ražošana, kuru veic vietējie iedzīvotāji. Mainoties pašvaldību administratīvo teritoriju robežām jaunas darba vietas neradīsies, līdz ar to nav saskatāma šī mērķa realizēšanas iespējas.

Bez tam Rundāles novada pašvaldība pašreiz jau nodrošina pašvaldības atbalstu (grantu) jauno uzņēmēju uzņēmējdarbības uzsākšanai un attīstībai. Šādu iespēju neparedz Bauskas novada pašvaldība. Līdz ar to tas pierāda, ka apvienojot pašvaldības, pastāv ļoti liels

risks, ka tiks liegta iespēja Rundāles novada jauniešiem uzņēmējiem radīt jaunas darba vietas un attīstīt uzņēmējdarbību pašreiz esošajā Rundāles novada pašvaldības administratīvajā teritorijā.

7) Panākt, ka pašvaldības tām likumos uzdotās funkcijas izpilda patstāvīgi.

Rundāles novada dome vēlas norādīt, ka uz šo brīdi veiksmīgi īsteno un pilnvērtīgi pilda normatīvajos aktos noteiktās pašvaldību funkcijas. Ņemot vērā to, ka likums paredz pašvaldību budžeta līdzekļu racionālu izlietošanu, kā rezultātā, atsevišķas pašvaldības funkcijas ir tiesības deleģēt citām pašvaldībām, tas pierāda, ka tas ir veiksmīgi realizējams, noslēdzot deleģēšanas vai sadarbības līgumus. Šādi instrumenti ļauj pašvaldībām samazināt administratīvās izmaksas un budžeta līdzekļus novirzīt pašvaldības infrastruktūras attīstībai.

[2.2.] Rundāles novada pašvaldības zaudējumi/riski, pēc ATR modelī noteiktās pašvaldības apvienošanas.

2019.gada 17.jūnijā Rundāles novada dome aicināja Rundāles novada aktīvos iedzīvotājus paust savu viedokli un diskutēt par piedāvāto ATR risinājumu. Izsakot savu viedokli, iedzīvotāji vērsa uzmanību uz neskaidrajiem ATR realizācijas priekšnosacījumiem, kā arī norādīja uz pastāvošajiem riskiem ATR realizācijas gadījumā:

1) Rundāles novada identitātes zaudēšana (himna, ģerbonis, karogs u.c. pasākumi).

Pēc 2009.gada reformas, Rundāles novads ir veiksmīgi attīstījies, ir formējies vietējo iedzīvotāju lokālpatriotisms, identifikācija ar savu dzīves vietu – Rundāles novadu. Vietējie iedzīvotāji pa šiem gadiem ir sevi apzinājuši kā “rundāliešus” ar savu himnu, karogu un citiem lokālpatriotiskiem pasākumiem, kas veicinājuši arī jaunās ģimenes palikt šajā novadā, popularizēt novadu un iedibinot jaunas tradīcijas. Šāda spēcīga piederības sajūta ir būtisks priekšnosacījums vietējo iedzīvotāju iniciatīvai, radošumam, sociālekonomiskajai aktivitātei, dalībai demokrātiskos procesos.

Minēto spilgti apliecina arī Rundāles novada iedzīvotāju aptaujā paustais viedoklis, kur 95,68% Rundāles novada iedzīvotāji, kuri ir piedalījušies aptaujā ir nobalsojuši “PAR” Rundāles novadu kā patstāvīgu Latvijas Republikas administratīvo teritoriju.

2) Izglītība - Pilsrundāles vidusskola, Mūzikas un mākslas skola

Šobrīd Pilsrundāles vidusskola Rundāles novadā nodrošina kvalitatīvus izglītības pakalpojumus, par ko liecina regulāri Draudzīgā aicinājuma apbalvojumi: saskaņā ar izstrādāto vērtēšanas metodiku, vadoties pēc skolēnu gūtajiem sasniegumiem centralizētajos eksāmenos, Pilsrundāles vidusskola vairākus gadus ir Latvijas lauku vidusskolu TOP augšgalā. Tas ir pierādījums tam, ka arī mazās pašvaldībās var tikt nodrošināta kvalitatīva izglītība.

Tāpat saskaņā ar VARAM izstrādātās analīzes pašvaldības profilam Bauskas novadam 4.6.tabulas datiem (pamatojoties uz RAIM aprēķiniem) redzams, ka 2017.gadā lielākie pašvaldības budžeta izdevumi izglītībai uz vienu izglītojamo ir tieši Bauskas novadā (EUR 2285,10), savukārt Rundāles novadā EUR 1955,4.

Iedzīvotāji diskusijas laikā par ATR ietekmi vērsa uzmanību, ka viņu ģimenes dzīvesvietas izvēli nosaka pieejamo izglītības pakalpojumu klāsts, tai skaitā pirmsskolas izglītība, sākumskolas, pamatskolas un kvalitatīvu vidējās izglītības pakalpojumu pieejamība tuvāk dzīvesvietai. Ņemot vērā, ka ATR rezultātā varētu tikt apdraudēta Pilsrundāles vidusskolas pastāvēšana, šis fakts būtiski ietekmētu arī iedzīvotāju (ģimeņu) dzīves vietas izvēli, veicinot migrāciju tuvāk reģionālajiem centriem, teritorijas depopulāciju. Iedzīvotāju skaita samazināšanās savukārt ietekmēs gan investīciju piesaisti, gan uzņēmējdarbības

aktivitāti. Tādējādi apgalvojums, ka teritorija būs ekonomiski attīstītāka veicot ATR, neiztur kritiku.

Vēl jo vairāk, 2011.gadā Pilsrundāles vidusskolai izveidota jauna struktūrvienība – Mūzikas un mākslas skola, kas dod iespēju vietējiem bērniem un jauniešiem apgūt mūziku un mākslu piedāvātajās programmās tuvāk dzīvesvietai. Līdz 2011.gadam šādu izglītības pakalpojumu bija iespējams saņemt Bauskas mūzikas skolā un Bauskas mākslas skolā, ko vidēji izmantoja 3-4 izglītojamie gadā. Šobrīd Pilsrundāles vidusskolas Mūzikas un mākslas skolas struktūrvienībā izglītību iegūst 58 izglītojamie. Tas liecina, ka šāda izglītības pakalpojuma saņemšanai tuvāk iedzīvotāju dzīvesvietai ir izšķiroša nozīme. Šī brīža VARAM izstrādātais pašvaldības profils nesniedz konkrētas atbildes par izglītības pakalpojuma pieejamību tuvāk iedzīvotāju dzīvesvietai arī pēc ATR īstenošanas.

Likvidējot iestādi, izglītojamajiem būtu problemātiski nokļūt uz Bauskas novada centru, lai apmeklētu mūzikas un mākslas skolu, tādējādi netiktu ievērotas Rundāles novada pašvaldības izglītojamo intereses un liegtas tiesības uz interešu izglītību.

3) Pakalpojuma pieejamība un kvalitāte, sociālās priekšrocības

Saskaņā ar VARAM uzstādītajiem ATR mērķiem, plānots tiek pastiprināti attīstīt jaunās teritoriālās vienības reģionālo centru. Vēršam uzmanību, ka izstrādātais priekšlikums nesatur informāciju, kādā veidā iedzīvotāji savā dzīvesvietā saņems kvalitatīvākus pakalpojumus un vai pakalpojumi tiks nodrošināti iedzīvotāja dzīvesvietā līdzšinējā apjomā.

Uz šo brīdi Rundāles novada pašvaldība sekmīgi pilda normatīvajos aktos noteiktās sociālās palīdzības funkcijas tās iedzīvotājiem. Pašvaldībā ir pieejams ģimenes ārsta prakses un aptieka. Tāpat ar pašvaldības starpniecību tiek nodrošināti apsaimniekošanas un komunālo pakalpojumu pieejamība.

4) Kultūrvēsturisko mantojumu attīstība

Ņemot vērā, ka Rundāles novada teritorija ir bagāta ar nozīmīgu kultūrvēsturisko mantojumu, veicot attīstības plānošanas dokumentu izstrādi, novada teritorijas attīstība, īpaši tūrisma attīstība, balstīta galvenokārt uz kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un attīstību. Rundāles novada pašvaldība mērķtiecīgi un sekmīgi piedalās investīciju konkursos.

Pastāv risks, ka iesāktie investīciju projekti (tai skaitā Mežotnes pilskalna un senpilsētas teritorijas attīstība, ietverot Mežotnes baznīcas rekonstrukciju; Svītenes muižas kompleksa attīstība; Ziedoņu parka attīstība) var zaudēt prioritāri jaunizveidotās teritoriālās vienības kopējo prioritāšu kontekstā. Jāņem vērā, ka lēmumu pieņemšanas procesā Rundāles novada iedzīvotāju interešu pārstāvošo deputātu skaits būs proporcionāli niecīgs.

5) Vienmērīga attīstība visā Rundāles novada teritorijā

ATR rezultātā samazināsies iedzīvotāju pārstāvniecība lēmumu pieņemšanas procesos, kas attālinās iedzīvotājus no lēmumu pieņemšanas procesa. Ņemot vērā, ka attīstību un investīcijas plānots koncentrēt reģionālajos attīstības centros, nevar apgalvot, ka tiks nodrošināta vienmērīga teritorijas attīstība.

Papildus iepriekš minētajam, Rundāles novada iedzīvotāji norādīja, ka nav veikta padziļināta analīze par 2009.gadā īstenoto ATR, tās ietekmi uz sociālekonomisko labklājību, izmaksām, investīcijām, attīstību kopumā. Tāpat arī nav skaidras norādes, kādi tieši ieguvumi būs Rundāles novada iedzīvotājiem, ja Rundāles novads kā teritorija tiks pievienota Bauskas novadam.

Pamatojoties uz 1985. gada 15. oktobrī Strasbūrā parakstīto Eiropas vietējo pašvaldību hartu, Latvijas Republikas Satversmes 101. pantu un likuma "Par

pašvaldībām” 3, 12.pantu, 21. panta otro daļu, Rundāles novada domes 2019.gada 27.jūnija lēmumu Nr.22 “Par Rundāles novada iedzīvotāju aptaujas organizēšanu” un Rundāles novada pašvaldības organizētās iedzīvotāju aptaujas “Vai Jūs esat par Rundāles novadu kā patstāvīgu Latvijas Republikas administratīvo teritoriju?” apkopotajiem rezultātiem, Rundāles novada dome nolemj:

1. neatbalstīt Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas izstrādāto un sabiedriskai apspriešanai nodoto teritoriālā iedalījuma modeli, kas paredz Rundāles novada pašvaldību apvienot ar Bauskas, Iecavas un Vecumnieku novada pašvaldībām;
2. iesniegt lēmumu Saeimai, Ministru kabinetam un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai.

Rundāles novada domes priekšsēdētājs

Aivars Okmanis